

ALKOTMÁNYBÍROCSÁG	
Ügyszám: IV/2243 - 2/2017	
Érkezett: 2018 FEBR 13.	
Példány: 2	Kezelőiroda:
Melléklet: db	

Alkotmánybíróság
1535 Budapest, Pf. 773
Ügyszám: IV/2243-1/2017.

alkotmányjogi panasz kiegészítése

képviseli:

Dr. Steiner Melinda
ügyvéd

7720 Pécsvárad, Szabadság u. 16.

Telefon: 06-20/599-3266

dr. Steiner Melinda ügyvéd
(7720 Pécsvárad, Szabadság u. 16.
kamarai azonosító szám: 36072295)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [redacted] meghatalmazott jogi képviselőjeként a korábban a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján előterjesztett – a T. Alkotmánybíróságnál a hivatkozott számon iktatott – alkotmányjogi panaszt az alábbiak szerint

kiegészítem és pontosítom:

1. Kérelmem elbírálására az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, indítványozói jogosultságomat az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. (Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapozza meg.

2. Az eljárás megindításának indokai, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege

A Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban volt és 4.K.27.357/2017/6/II. számú jogerős ítélettel lezárt perben a bíróság keresetünket elutasította, melynek oka álláspontom szerint az ügyben alkalmazandó jogszabályok Alaptörvénybe ütköző volta.

A perbeli tényállás rövid összefoglalása:

A Somogy Megyei Kormányhivatal mint kisajátítási hatóság elutasította a [redacted] (a továbbiakban: szövetkezet) arra irányuló kérelmét, hogy a kormányhivatal kötelezze a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságot kisajátítási kérelem benyújtására a kérelemben felsorolt, természeti védettség alatt álló termőföldekre vonatkozóan. A kérelem elutasításának okai között szerepel, hogy a szövetkezet – mivel nem tulajdonos – nem lehet kisajátítást kérő, továbbá arra sem jogosult, hogy más szervnek a kisajátítási kérelem benyújtására kötelezését kérje. A kisajátítási kérelem benyújtására kötelezésnek csak a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. tv. (a továbbiakban: Kstv.) által megengedett szűk körben van helye, továbbá hivatalbóli kötelezésre sincs lehetősége a kisajátítási hatóságnak.

Az ügy részletes tényállást a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által megküldött iratok tartalmazzák, így elsősorban a keresetlevél és a (jogerős) ítélet.

Az alkalmazott törvényi rendelkezések miatt a jogosulti kör a védelemre tervezett területekhez fűződő tulajdonjogával élni nem tud, azokat hasznosítani nem tudja, kártalanítást pedig nem kap, mert a kisajátítási kérelem benyújtására jogosult és kötelezett vagyonkezelő (a nemzeti park igazgatóság) passzív, kötelezettsége kikényszerítésének pedig hiányoznak a jogi eszközei.

Álláspontunk szerint mindezek súlyosan sértik a tulajdonhoz való jog Alaptörvényben biztosított jogát. A probléma csak a keresettel érintett ügyben több ezer embert érint, azonban országosan több tízezer hektár jogosultjai szenvedtek kárt.

3. Az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezés

Kstv. 5. §: A rendelkezés a kisajátítási kérelem benyújtására kötelezés eseteit és jogosultjait határozza meg. A kezdeményezés jogát csak az ott felsorolt esetekben és kizárólag a tulajdonos számára adja meg. Az 1995. évi XCIII. törvény (a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról, a továbbiakban: Védvtv. 1. § (1) bekezdés b) pontja szerinti jogosultak ebből a jogosulti körből kiesnek, így tulajdonjogukkal összefüggő jogosultságaik érvényre juttatásának eszközei hiányoznak.

Védvtv. 4. § (1) bekezdése: a rendelkezés a nemzeti park igazgatóságok mint vagyonkezelők kötelezettségévé teszi a kisajátítási kérelem benyújtását, annak elmulasztására azonban semmilyen szankciót nem állapít meg.

4. Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

4.1. Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

4.2. Alaptörvény XIII. cikk: 2. (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. ... (2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

5. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével

5.1. Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„A jogorvoslathoz való jog tényleges érvényesüléséhez a „jogorvoslás” lehetősége is szükséges, vagyis az, hogy a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. ...” (Az alapvető jogok biztosának jelentése az AJB-3633/2012. számú ügyben)

A Kstv. jelenlegi rendelkezései szerint nincs arra lehetőség, hogy a jogosult a törvény szerinti jogát érvényesíthesse, a kötelezett kisajátítás-kezdeményezési kötelezettségét pedig kikényszerítse. A Kstv. nem számol a jelen eset szerinti kisajátítási eljárással, annak specialitásaival: nincs ingatlan-nyilvántartás szerinti tulajdonos, és a tulajdonjog elvonása is áttételesen értelmezendő. Ugyanakkor a Védtv. és az Fkbt. kisajátítási eljárás lefolytatást írja elő a szövetkezettel szemben.

A jogorvoslati lehetőség hiánya nem formálisan, hanem tartalmi, lényegi szempontból áll fenn. E vonatkozásban az ügyben eljáró Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság tévesen hivatkozott arra az ítéletében (10. oldal utolsó előtti bekezdése), hogy a jogorvoslati joghoz való jog sérelme nem állapítható meg, hiszen a szövetkezet a felperesi határozattal szemben jogorvoslattal élt. Amint azt az ítélet is mutatja, tisztán alaki jogi jellegű akadályokra hivatkozva utasította el a bíróság a felperesi keresetet, megállapítva a közigazgatási határozat jogszerűségét, mely szerint lényegében hiába van joga a szövetkezetnek a kisajátítási kártalanításra, a nemzeti park igazgatóságának pedig hiába van kötelezettsége a kisajátítás megindítására, e jog (másfelől kötelezettség) érvényre juttatásának semmilyen jogi eszköze nincs. Valódi jogorvoslati lehetősége a kisajátítási kártalanításra jogosultaknak nincs.

A Kstv. és a Védtv.3. pontban hivatkozott rendelkezési hiányosak, mert nem biztosítanak tényleges jogorvoslati lehetőséget a jogosulti körnek; alaptörvény-ellenességük ebből fakad.

5.2. Alaptörvény XIII. cikk: 2. (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. ... (2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

Jelen esetben a tulajdonosi jogosítványok elvonása megtörtént, még ha azon az absztrakt módon is, ahogy az az 1993. évi II. törvény a földrendező és földkiadó bizottságokról (a továbbiakban: Fkbt.) rendelkezéseiből következik: a szövetkezeti részarány-tulajdonosok a védelemre tervezett területekből a vagyonnevesítéskor nem is szerezhettek tulajdonjogot, mert a törvényalkotó a védettségre való kijelölés miatt még azelőtt elvonta a tulajdonjogot, mielőtt a részaránytulajdonosok számára az nevesítésre került volna. A kisajátítás és az annak megfelelő kártalanítás azonban két évtizede várta magára, a Védtv. pedig újabb és újabb haladékot ad a kisajátítás befejezésére úgy, hogy annak elmaradására szankciót egyáltalán nem állapít meg.

A tulajdonjoghoz való alapjogot, illetve annak elvonása kivételességét mindez illuzórikussá teszi. A többszöri jelzés, így többek között a korábban hivatkozott ombudsmani jelentés teljes hatástalansága a jogalkotó oldaláról szándékos mulasztásra utal.

6. Kifejezett kérelem a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára

A megküldött előzményi iratok, valamint a jelen beadványban leírtak is világossá teszik, hogy az ügyben alkalmazott törvények elsősorban szabályozási hiányosságaik miatt ütköznek Alaptörvénybe. Az Alkotmánybíróság azonban – ahogy arra a hiánypótlási felhívás is utal – a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapítását csak hivatalból, hatáskörei gyakorlása során vizsgálhatja, annak indítványozására nincs lehetőség.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti hatáskörében eljárva az Alkotmánybíróság „alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját”.

E vizsgálat során az Abtv. 46. § (1)–(2) bekezdése szerinti feltételek fennállása szükségszerűen felmerül.

A fentiekben írtak szerint vélhetően a törvényhozói szándék hiányzik a probléma rendezésére. E helyzetben az Alkotmánybíróság az egyetlen fórum, melynek intézkedése révén az érdekeltek Alaptörvényből levezethető jogainak érvényre juttatása törvényi biztosítékot kaphat azáltal, hogy az Alkotmánybíróság felhívására a szükséges törvénymódosítások megtörténnek. Ellenkező esetben a tulajdonhoz való jog, továbbá a jogorvoslathoz való jog az érdekeltek számára üres és tartalmatlan, nudum ius marad,

Fentiekre figyelemmel – de eleget téve az Alkotmánybíróság elé terjesztett indítványokra vonatkozó, az Abtv.-ben előírt követelményeknek –

kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy semmisítse meg a Kstv. 5. §-ának alábbi szövegrészeit:

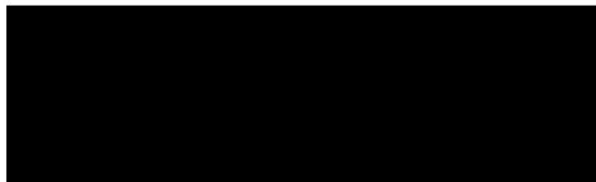
Az 5. § (1) bekezdéséből a 2. § c) és n)-o) pontjaira utaló szövegrészt, valamint az első tagmondat utáni részt és az a)-b) pontokat teljes egészében, továbbá a (2) bekezdést teljes egészében.

A megsemmisítendő részek tartalmazzák azokat a rendelkezéseket, melyek a kisajátítási eljárás kezdeményezőinek körét indokolatlanul leszűkítik, és a kártalanításra jogosultakat kiszolgáltatják azoknak az állami szervezeteknek, amelyeknek a kisajátítás megindítása nem érdekük.

Természetesen a megjelölt rendelkezések pusztá törlése nem elegendő a probléma rendezéséhez, ahhoz jogalkotásra is szükség van.

A kisajátításról szóló 2007. évi CXXII. tv. (Kstv.), a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról 1995. évi XCIII. törvény (Védtv.) és a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény (Fkbt.) kisajátításra vonatkozó rendelkezései közötti összhang megteremtése a törvényalkotóra vár.

Pécsvárad, 2018. 02. 07.

Dr. Steiner Melinda
ügyvéd
7720 Pécsvárad, Szabadság u. 16.
Telefon: 06-20/599-3266

dr. Steiner Melinda ügyvéd
(7720 Pécsvárad, Szabadság u. 16.
kamarai azonosító szám: 36072295)